

Az Európai Ügyvédi Kamarák Tanácsának (CCBE) útmutatója a generatív mesterséges intelligencia ügyvédek általi használatáról

Tartalomjegyzék

Összefoglaló.....	2
Legfontosabb szakmai kötelezettségek	4
Jövőbeni megfontolások	5
1. Bevezetés	6
2. Generatív mesterséges intelligencia- az alapok	6
2.1. A generatív mesterséges intelligencia főbb jellemzői.....	6
2.2. Hogyan definiálják jogilag a generatív MI-t?	7
2.3. A generatív mesterséges intelligencia szabályozási megközelítései	8
3. Generatív mesterséges intelligencia az ügyvédi praxisban – elterjedés, előnyök és kockázatok ..	10
3.1. A generatív MI-eszközök elterjedése az ügyvédek körében	10
3.2. A generatív mesterséges intelligencia előnyei a jogász munkában	11
3.3. A generatív mesterséges intelligencia alkalmazásának kockázatai.....	11
4. A generatív mesterséges intelligencia használata az ügyvédi praxisban és az ügyvédek szakmai kötelezettségei.....	14
4.1. Titoktartás	14
4.2. Szakmai alkalmasság.....	16
4.3. Függetlenség	17
4.4. Átláthatóság és az ügyfél tájékoztatása	18
4.5. Összeférhetetlenség	18
5. Javaslatok a jövőre nézve	18
6. Következtetés	20

(A magyar nyelvű fordítás gépi fordítás készítése során gépi fordítást is alapul vettünk. A fordítást több ember is ellenőrizte, módosította, de a nehézkes nyelvezetért szíves elnézésüket kérjük. Az eredeti angol változat a CCBE oldalán érhető el ezen a [hivatkozáson](#).)

Összefoglaló

A jelen útmutató azért született, hogy felhívja a figyelmet arra, mi az a generatív mesterséges intelligencia (generatív MI), és elmagyarázza, hogy az ügyvédi praxisban miként lehet azt felhasználni, valamint rávilágítson a felhasználásával kapcsolatos lehetőségekre és kockázatokra. Az útmutató célja továbbá, hogy rávilágítson, mire kell még odafigyelni az ügyvédekre vonatkozó szakmai szabályoknak való megfelelés során. Kitér a generatív MI jelenlegi felhasználási módjaira, előnyeire és a jogi szakma számára megfontolandó, legsürgetőbb kérdésekre. Mint ilyen, kizárólag az ügyvédi tevékenységre vonatkozó szakmai etikai és szabályozási kérdésekkel foglalkozik. Ez az útmutató alapvetően az ügyvédek, ügyvédi kamarák, illetve ügyvédi irodák számára készült, hogy támogassa őket a generatív MI felelősségteljes használatára irányuló erőfeszítéseket során.

A generatív MI-rendszereket más mesterséges intelligencia rendszerektől megkülönböztető **legfontosabb jellemzője**, hogy új tartalmat állít elő szöveg, kép, hang vagy videó formájában.

A generatív mesterséges intelligencia fogalmát az uniós jogszabályok, nevezetesen az MI rendelet nem határozza meg külön és nem is foglalkozik ezzel ilyen név alatt. Ez a mesterséges intelligenciáról szóló rendelet 3. cikkében meghatározott "mesterséges intelligencia rendszerek" és tipikusan az "általános célú MI-rendszerek" egy alcsoportjába tartozik. Az OECD által használt mesterségesintelligencia-rendszer fogalommeghatározása azonban közvetlenül utal már a generatív MI-rendszerekre is: *"Generatív AI-rendszerek, amelyek "tartalmat" állítanak elő - beleértve a szöveget, képet, hangot és videót [...]"*.

A generatív mesterséges intelligencia **különböző szabályozások** vagy szakpolitikai kezdeményezések hatálya alá tartozik. Az EU-ban a mesterséges intelligenciáról szóló rendelet (2023) kockázatalapú keretrendszert hoz létre, amely az uniós piacon működő mesterséges intelligencia rendszerek valamennyi szolgáltatójára és felhasználójára vonatkozik, függetlenül azok eredetétől. Az MI rendszereket négy kategóriába sorolják, amelyek mindegyike különböző szintű szabályozást és kötelezettségeket von maga után. Az Egyesült Államokban a szabályozási megközelítés vegyes, a szövetségi szintű elnöki rendeletek és a szövetségi ügynökségek iránymutatásai, valamint az állami szintű jogszabályok és az ágazatspecifikus iránymutatások kombinációja. Nemzetközi szinten az Európa Tanács mesterséges intelligenciáról és az emberi jogokról, a demokráciáról és a jogállamiságról szóló keretegyezménye az első jogilag kötelező erejű nemzetközi szerződés a mesterséges intelligenciáról, amelynek célja annak biztosítása, hogy a mesterséges intelligenciával kapcsolatos tevékenységek összhangban legyenek az emberi jogokkal, a demokráciával és a jogállamisággal.

Az ügyvédek körében az elmúlt években egyre nagyobb mértékben terjedtek el a mesterséges intelligencia eszközei, és olyan területekre terjednek ki, mint a jogi kutatás, a dokumentumok elemzése és összefoglalása vagy a fordítás. A várt **előnyök** között szerepel a hatékonyság javulása, a jobb jogi kutatás és a jobb minőségű munka. Ez potenciális költségmegtakarításhoz, az ügyek gyorsabb feldolgozásához, a jogi gyakorlaton belüli erőforrások jobb elosztásához, valamint a rutinfeladatok helyett a kvalitatív feladatokra való fokozottabb összpontosításhoz vezethet. Emellett javíthatja az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést azok számára, akik jelenleg nem részesülnek megfelelő ellátásban.

Miközben a generatív MI-eszközök képesek lehetnek arra, hogy a hatékonyságot javítsák, és támogassák a jogi tanácsadás és a jogi szolgáltatások nyújtását, fontos figyelembe venni a

használatukkal kapcsolatos **kockázatokat** és az ügyvédek szakmai kötelezettségeire gyakorolt hatásaikat is. Ezek közé tartoznak a következők:

- **Magánélet és adatvédelem:** A generatív MI-eszközöket igénybe vevő felhasználók tudtukon kívül olyan bemeneti adatokat vihetnek be a modellbe, amelyekkel tanítani fogják azt. A rendszerüzemeltetők egyértelmű tájékoztatása nélkül az egyének akaratlanul bizalmas vagy érzékeny információkat hozhatnak nyilvánosságra, nem tudják feltétlenül beazonosítani a lehetséges kockázatokat.
- **Hallucinációk:** Az úgynevezett hallucinációkra akkor kerül sor, amikor a generatív MI és más mesterséges intelligencia rendszerek tényszerűen pontatlan vagy logikátlan válaszokat generálnak. Az ügyvédi szolgáltatásokkal összefüggésben a generatív MI kimenete teljesen kitalált jogesetet, nem létező bírósági ügyeket vagy bírói véleményeket találhat ki, tévesen idézeteket tulajdoníthat egyes bírácoknak, jogtudósoknak, vagy látszólag hihető, de teljesen kitalált jogi érveket írhat.
- **Elfogultság és hízélgés:** Az elfogultság a generatív MI-ban a tanítási adatokból, a modelltervezésből vagy az algoritmikus folyamatokból eredő szisztematikus hibákra vagy torz ábrázolásokra utal. Ez a jellegű elfogultság akaratlanul is reprodukálhatja vagy felerősítheti a meglévő társadalmi előítéleteket, ami igazságtalan vagy pontatlan kimenetekhez vezet. A hízélgés ("sycophancy") a mesterséges intelligenciában a MI-rendszerek, különösen a nagyméretű nyelvi modellek azon tendenciájára utal, hogy a felhasználó észlelt preferenciáihoz vagy elfogultságaihoz igazodó válaszokat generálnak, gyakran túlzottan egyetértő vagy túlságosan pozitív visszajelzést adnak. A mesterséges intelligencia ezért előnyben részesítheti a tetszetős válaszok generálását a pontos vagy kritikus információkkal szemben, ami félrevezető vagy kiegyensúlyozatlan kimenetekhez vezethet.
- **Az átláthatóság hiánya:** A mesterséges intelligencia rendszerek „átláthatósága” azt mutatja, hogy a rendszerek működése mennyire világos és nyílt, és mennyire teszi lehetővé téve a felhasználók számára, hogy megértsék, miként is hozza meg a rendszer a döntéseket. Ez magában foglalja az algoritmusok, az adatforrások és a döntéshozatali folyamatok teljes mértékben hozzáférhetővé és érthetővé tételét. Jelenleg gyakorlatilag minden mesterséges intelligencia alapú rendszerben megfigyelhető az úgynevezett "fekete doboz" jelensége, amikor a belső érvelési folyamatok átláthatatlanok és nehezen értelmezhetőek. Az ügyvédek számára ez megnehezíti az MI által generált tartalom pontosságának és megbízhatóságának ellenőrzését, ami veszélyeztetheti a jogi tanácsadás vagy a beadványok minőségét.
- **Szellemi tulajdon:** A generatív MI-eszközök használatakor a bemeneti és kimeneti adatok tulajdonjoga kulcsfontosságú kérdés. Lehetséges hogy szerzői jogvédelem alatt álló és/vagy nem engedélyezett adatok lettek felhasználva ezen eszközök tanításához, és a szerzői jogok megsértésének lehetősége is fennáll, ha a szerzői jogi műveket tartalmazó bemeneti adatok felismerhető kimeneteket eredményeznek.
- **Kiberbiztonság:** Mint minden digitális technológia esetében, a generatív MI-eszközök használata is bevezetheti és súlyosbíthatja a kiberbiztonsági kockázatokat, beleértve azt is, hogy a rosszhiszemű szereplők kihasználhatják a sebezhetőségeket.
- **Csalás:** A generatív MI-t alkalmazó csalások közé tartozhatnak a hamisítások (deepfake), a szintetikus személyazonosságok vagy a mesterséges intelligencia által vezérelt csalások, amelyek jelentős kihívások elé állíthatják az ügyvédeket. A hamisítás például számos kockázatot hordozhat magában, mint például a megszemélyesítés vagy az arcfelismerő rendszerek manipulálása, ami az ügyvéd jó hírvének romlásához vagy érzékeny információk kiszivárgásához vezethet.

Legfontosabb szakmai kötelezettségek

A generatív MI használata a jogi szakma számos alapelvét is érinti, amint azt az Európai Ügyvédi Kamarák Tanácsa (CCBE) alapelveinek chartája és a CCBE Európai Unió Ügyvédeknek Etikai Kódexének példái is megfogalmazzák. Ezek közül a legfontosabb a titoktartás és a szakmai kompetencia. Azonban amint e dokumentum célja, hogy bemutassa, az ilyen használat más alapelvekkel kapcsolatos kérdéseket is felvet, például a bíróságokkal és a szakmai kollégákkal való együttműködésre vonatkozóan.

- **Bizalmasság:** A generatív MI-eszközök használata az ügyfelek bizalmas információinak felfedésével kapcsolatos kockázatokat rejthet magában. Ez főként azért lehetséges, mert ezen eszközök némelyike beállítható úgy, hogy a további tanításhoz promptokat, feltöltött dokumentumokat, képeket vagy hangfájlokat használjon. Ezért az ügyvédeknek tartózkodniuk kell attól, hogy a generatív MI felhasználói felületén - például súgóként/lekérdezőként - az ügyféllel kapcsolatos személyes, bizalmas vagy egyéb adatokat adjanak meg, kivéve, ha megfelelő biztosítékok vannak érvényben. Ezenkívül az ügyvédeknek tisztában kell lenniük a generatív MI szolgáltató által végzett adatfeldolgozási műveletek jellegével, például a mesterséges intelligencia modell tanítására szolgáló promptok további felhasználásával vagy az adatok harmadik felekkel való megosztásával.
- **Szakmai alkalmasság:** Az ügyvédi kompetencia kötelezettsége nem csak a jogra és a szabályozásokra korlátozódik: az ügyvédnek a szakmai tevékenységéhez használt eszközökkel kapcsolatban is megfelelő ismeretekkel kell rendelkeznie. A generatív MI használatából eredő kockázatok elkerülése vagy mérséklése érdekében az ügyvédeknek a következő kötelezettségeknek kell eleget tenniük. Amennyiben a felhasználási eset megkívánja, ellenőrizniük kell az MI-eszköz kimenetét, mielőtt azt munkájuk során felhasználnák. Meg kell ismerniük a munkájukhoz használt technológiai megoldások – köztük a generatív MI – képességeit és korlátait. Tisztában kell lenniük azzal, hogy milyen kontextusokban használják a mesterséges intelligenciát, és milyen következményekkel és kockázatokkal járhat annak alkalmazása. Végül részt kell venniük a vonatkozó képzéseken, és figyelembe kell venniük az ügyvédi kamarájuk által kiadott iránymutatásokat – amennyiben ilyenek rendelkezésre állnak.
- **Függetlenség:** Az ügyvédek számára a generatív mesterséges intelligencia használata kihívást jelent a szakmai objektivitás megőrzése szempontjából. Ezek az elfogultság és a hízogő magatartás összefüggésében merülnek fel, amikor a mesterséges intelligencia rendszer olyan ajánlásokat tehet, amelyek fenntartják az elfogultságot, és amelyekből hiányozhat a szükséges árnyaltság, valamint az ügyfél különleges körülményeinek és igényeinek kellő figyelembevétele. Az ilyen eszközökre támaszkodó ügyvédeknel fennáll az elfogultságok internalizálásának kockázata, amelyek befolyásolhatják magatartásukat, és ezáltal alááshatják a pártatlan tanácsadásra vonatkozó kötelezettségüket.
- **Átláthatóság és az ügyfél tájékoztatása:** Más technológiákhoz és eszközökhöz hasonlóan, ha ésszerűen feltételezhető, hogy egy tájékozott ügyfél kifogást emelne, feltételeket támasztana, vagy más módon fenntartásai lennének a mesterséges intelligencia alapú technológia adott célú felhasználásával kapcsolatban, az ügyvédnek gondoskodnia kell arról, hogy transzparens legyen az ügyféllel.
- **Egyéb alapelvek:** Az AI által generált tartalmat megfelelő ellenőrzés nélkül felhasználó ügyvédek szakmai kötelességszegés és/vagy „bíróág megsértése” (*contempt of court*), műhibaperek, az ügyfelek érdekeinek és az ügyfél ügyvédbbe vetett bizalmának sérelme,

valamint az ügyvéd jó hírnevének megsértése miatti szankciókra számíthatnak. Ennek a kontextusában az ügyvédeknek szem előtt kell tartaniuk a Chartában foglalt egyéb alapelveket is, mint például az ügyvédi hivatás méltóságát és becsületét, valamint az egyes ügyvédek integritását és jó hírnevét, az ügyfelekkel szembeni lojalitást, valamint a jogállamiság és a tisztességes igazságszolgáltatás tiszteletben tartását. Továbbá a mesterséges intelligenciát alkalmazó ügyvédek kockázatot jelenthetnek az összeférhetlenségi kötelezettségek betartása tekintetében, mivel a mesterséges intelligencia rendszereket több ügyvédi iroda és ügyfél bizalmas információira képezhetik ki, vagy azokhoz hozzáférhetnek, ami véletlen információcseréhez vagy összeférhetlenséghez vezethet.

Jövőbeni megfontolások

Az útmutató zárásként több olyan megfontolást említ, amelyek már most is nyilvánvalóvá váltak, és amelyek a jövőbeni mérlegelést és gondos nyomon követést érdemelnek, mint például a szakma önszabályozása és függetlensége a néhány technológiai vállalat piaci dominanciájával összefüggésben, az ügyvédek oktatása és szakmai fejlődése, valamint a nyilvánosan elérhető ügyvédi adatok felhasználása a generatív MI képzéséhez, és ennek a szellemi tulajdonjogokra, illetve a csalásra gyakorolt hatásai.

1. Bevezetés

A jelen útmutató célja, hogy felhívja a figyelmet arra, hogy mi is az a generatív mesterséges intelligencia (generatív MI), elmagyarázza annak jelenlegi felhasználását az ügyvédi praxisban, és rávilágítson a felhasználásával kapcsolatos lehetőségekre és kockázatokra. Az útmutató célja továbbá, hogy rávilágítson az ügyvédek szakmai kötelezettségeinek való megfelelésével kapcsolatos megfontolásokra, felhasználva az Európai Ügyvédi Kamarák Tanácsának (CCBE) a Charta az európai jogi szakma alapelveiről,¹ valamint a CCBE etikai kódexének mintájából², végül pedig az EU MI rendeletének egyes elemeit.³ Ez az útmutató az ügyvédeknek, az ügyvédi irodáknak és a kamaráknak a generatív MI felelős használatának biztosítására irányuló erőfeszítéseikben kíván segítséget nyújtani.

A CCBE tisztában van azzal, hogy a generatív mesterséges intelligencia területe gyorsan változik, fejlődik. Ezért az útmutatóban szereplő, a jelenlegi technológiára vonatkozó megállapítások valószínűleg elavulnak, sőt, még a kiadást megelőzően felül is íródhatnak. Ezért a CCBE igyekezett a generatív MI-vel kapcsolatos következetes szakmai kötelezettségekre és a legfontosabb lehetőségekre és kockázatokra összpontosítani.

A CCBE tudatában van a mesterséges intelligencia ügyvédi praxisban és azon túl történő alkalmazásának szélesebb körű következményeinek, valamint társadalmi hatásainak. E megfontolások közül néhányat további elemzés nélkül megemlítünk e dokumentum végén. Hasonlóképpen ez az útmutató sem foglalkozik az AI-eszközök szélesebb értelemben vett igazságszolgáltatási rendszerben való alkalmazásával, hanem arra összpontosít, hogy az ügyvédek hogyan használják azokat, és mit kell és mit nem szabad tenniük.

Ezen túlmenően ez az útmutató nem vizsgálja az AI-eszközök alapvető terminológiáját, mint például a természetes nyelvfeldolgozás (NLP), a teljesítményre vonatkozó referenciaértékek vagy a tanítási adatkészletek, mivel ezeket a CCBE korábbi kiadványaiban és különösen a CCBE "Guide on the use of AI-based tools by lawyers and law firms in the EU" (2022) című útmutatójában részletesen elemzik.⁴

2. Generatív mesterséges intelligencia - az alapok

2.1. A generatív mesterséges intelligencia főbb jellemzői

A legfontosabb jellemző, amely megkülönbözteti a generatív MI-rendszereket más MI-rendszerektől, az új tartalom előállítása szöveg, kép, hang vagy videó formájában.

A generatív MI-rendszerek úgy működnek, hogy a bemeneti adatokat kontextusukban elemzik, és mintákat ismernek fel, majd ezek alapján generálnak különféle kimeneteket. Ez a kontextuális tudatosság lehetővé teszi számukra, hogy a kívánt hangnemhez, stílushoz és témához igazodó tartalmat állítsanak elő. Különböző stílusokhoz, például művészeti stílusokhoz, hangnemhez vagy zenei műfajokhoz tudnak alkalmazkodni.

¹ Az európai jogi szakma alapelveinek chartája és az európai ügyvédek magatartási kódexe:

https://www.ccbe.eu/fileadmin/speciality_distribution/public/documents/DEONTOLOGY/DEON_CoC/EN_DEON_CoC.pdf

² Az európai ügyvédek magatartási kódexének mintája (2021):

https://www.ccbe.eu/fileadmin/speciality_distribution/public/documents/DEONTOLOGY/DEON_CoC/EN_DEONTO_2021_Model_Code.pdf

³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1689 rendelete (2024. június 13.) a mesterséges intelligenciára vonatkozó harmonizált szabályok megállapításáról [...], HL L, 2024/1689, 2024.7.12., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj>.

⁴ Útmutató ügyvédek és ügyvédi irodák számára a mesterséges intelligencián alapuló eszközök EU-n belüli használatához" (2022, magyarul):

https://www.ccbe.eu/fileadmin/speciality_distribution/public/documents/Events/20220331_AI4L/HU_IT_Law_2022_Guide-AI4L-digital.pdf

A generatív MI-modellek olyan valószínűségi jellemzők alapján működnek, amelyek a valószínűségi számítási és a statisztika matematikai alapelveire épülnek. Ez lehetővé teszi a generatív MI-modellek számára, hogy a tanult adateloszlások alapján előrejelzéseket készítsenek és tartalmat generáljanak. Az olyan modellek, mint a GPT-4o, valószínűségi eloszlásokat használnak a mondat következő szavának meghatározásához, így biztosítva, hogy a generált szöveg koherens és a kontextusnak megfelelő legyen. Ennek során az előző szavak ismeretében kiszámítják egy szó feltételes valószínűségét, ami segít a gördülékeny és természetesebb hangzású szöveg előállításában.⁵

Ezek a rendszerek folyamatosan fejlődnek a nagy és változatos adathalmazokon végzett iteratív tanítás révén. A modellek teljesítménye alapvetően attól függ, hogy milyen mennyiségű és változatosságú adatnak voltak kitéve a tanítás során, ennek megfelelően fejlődik a tartalomgenerálási képességük is.⁶

Mint minden más mesterséges intelligencia rendszer, a generatív MI-rendszerek is gépi alapúak, különböző mértékű autonómiával működnek, és a bemenetből és/vagy adatokból következtetnek arra, hogyan kell kimenetet generálni. A legtöbb generatív MI-modell mélytanulási technikákat, különösen neurális hálózatokat használ az adatok feldolgozásához és generálásához.

2.2. Hogyan definiálják jogilag a generatív MI-t?

Az EU-ban az MI rendelet nem határozza meg külön a generatív MI-t, és nem is foglalkozik ezzel a fogalommal; a generatív MI a "mesterséges intelligenciáról szóló rendelet 3. cikkében meghatározott "mesterséges intelligencia rendszerek" és egyben gyakran az "általános célú mesterséges intelligencia" rendszerek (GPAI) egyik alcsoportjának is tekinthető.⁷

Az MI rendelet az MI-rendszer fogalom meghatározását használja, amely nagymértékben az OECD "MI" fogalom meghatározásán alapul: *"gépi alapú rendszer, amelyet különböző autonómiaszinteken történő működésre terveztek, és amely a bevezetését követően alkalmazkodóképességet tanúsíthat, és amely a kapott bemenetből – explicit vagy implicit célok érdekében – kikövetkezteti, miként generáljon olyan kimeneteket, például előrejelzéseket, tartalmakat, ajánlásokat vagy döntéseket, amelyek befolyásolhatják a fizikai vagy virtuális környezetet"* (3. cikk (1) bekezdés).

A mesterséges intelligenciáról szóló rendelet 3. cikkének 63. pontja a következőképpen határozza meg az általános célú mesterséges intelligenciamodellt (GPAI-modell): *"olyan MI-modell – ideértve azt is, amikor az ilyen MI-modell tanítása nagy adatmennyiséggel, nagy léptékű önfelügyelet mellett történik –, amely jelentős általánosságot mutat, és forgalomba hozatalának módjától függetlenül, különféle feladatok széles körének elvégzésére képes, valamint többféle downstream rendszerbe vagy alkalmazásba integrálható, azon MI-modellek kivételével, amelyeket a forgalomba hozatalukat megelőzően kutatási, fejlesztési vagy prototípus-alkotási tevékenységekre használnak"*.

A 3. cikk (66) bekezdése a GPAI-rendszert a következőképpen határozza meg: *"általános célú MI-modellen alapuló MI-rendszer, amely – mind közvetlen felhasználás, mind más MI-rendszerekbe való integráció céljából – többféle célt képes szolgálni"*.

⁵ Adam Zewe, Explained: Generative AI, How do powerful generative AI systems like ChatGPT work, and what makes them different from other types of artificial intelligence?, <https://news.mit.edu/2023/explained-generative-ai-1109>, retrieved on 24 Feb 2025.

⁶ Ez mindkét irányba működhet - a jó minőségű adatok több jó minőségű generált tartalomhoz vezetnek, és fordítva.

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1689 rendelete (2024. június 13.) a mesterséges intelligenciára vonatkozó harmonizált szabályok megállapításáról és a 300/2008/EK, a 167/2013/EU, a 168/2013/EU, az EU 2018/858, az EU 2018/1139 és az EU 2019/2144 rendeletek, valamint a 2014/90/EU, az EU 2016/797 és az EU 2020/1828 irányelvek módosításáról (Mesterséges intelligenciáról szóló törvény), HL L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj>.

A mesterséges intelligenciáról szóló rendelet a leghatásosabb GPAI-modellekre vonatkozóan határozza meg a „nagy hatású képességek” jelentését, ami *„olyan képességeket [jelent], amelyek megfelelnek a legfejlettebb általános célú mesterséges intelligenciamodellekben rögzített képességeknek, vagy meghaladják azokat”*.

Az EU-n túl az OECD az MI-rendszer aktualizált OECD-meghatározásának indoklásában közvetlenül a generatív MI-rendszerekre utal: *„[g]eneratív MI-rendszerek, amelyek „tartalmat” - beleértve a szöveget, képet, hangot és videót - állítanak elő, jelentős lendületet kaptak. A szöveggenerálás felfogható úgy is, mint döntések sorozata arról, hogy milyen szavakat adjon ki a rendszer – vagyis előrejelzések arról, hogy az adott kontextusban mely szavak jelenhetnek meg, a tartalomgeneráló rendszerek az MI-rendszerek olyan fontos csoportjává váltak, hogy a felülvizsgált definícióban ez már egy önálló kimeneti kategóriaként szerepel.”*⁸ E megfontolásokra figyelemmel az OECD frissítette az MI-rendszerek definíciójának kimeneti elemeit "előrejelzések, ajánlások vagy döntések" helyett "előrejelzések, tartalom, ajánlások vagy döntések".

Az OECD mesterséges intelligencia rendszer definíciója szolgált alapul az Európa Tanács mesterséges intelligenciáról, emberi jogokról, demokráciáról és jogállamiságról szóló keretegyezménye 2. cikkének megfogalmazásához is.⁹

Hasonló megfontolások találhatók az Európai Bizottság mesterséges intelligencia fogalmának meghatározására vonatkozó iránymutatásában, amely szintén rögzíti, hogy *a tartalom, mint kimeneti kategória, technikai szempontból „előrejelzések” vagy „döntések” sorozataként is értelmezhető – azonban ez a kimenet a generatív mesterséges intelligencia rendszerekben annyira elterjedt, hogy a (12) preambulumbekkezdésben az MI rendelet önálló kimeneti kategóriájaként is szerepel”*.¹⁰

2.3. A generatív mesterséges intelligencia szabályozási megközelítései

A generatív MI-vel kapcsolatosan számos eltérő szabályozást és szakpolitikai kezdeményezést találhatunk. Vannak olyan jogszabályok, amelyek a mesterséges intelligencia egyes aspektusaira összpontosítanak. Mivel a mesterséges intelligencia használata mára széles körben elterjedt, más jogszabályok is alkalmazandók lehetnek rájuk, ilyenek például a magánélet védelmére és az adatvédelemre vonatkozó szabályok, valamint a mesterséges intelligencia oktatásban, foglalkoztatásban vagy orvosi kutatásban történő felhasználására vonatkozó jogszabályok.

A Stanford Egyetem MI Indexe szerint 2024-ben 126 országból 37 hozott intézkedéseket az AI szabályozásával kapcsolatban, míg 2022-ben csak egy.¹¹ A Mind Foundry szerint legalább 69 ország több mint 1000, a mesterséges intelligenciával kapcsolatos szakpolitikai kezdeményezést vagy jogszabályt javasolt.¹²

A legismertebb jogszabály az uniós MI rendelet, amelyet 2023-ban fogadtak el, és még ugyanabban az évben augusztusban lépett hatályba. Az MI rendelet kockázatalapú keretrendszert hoz létre, amely az

⁸ OECD, Magyarító feljegyzés a mesterséges intelligencia rendszer aktualizált OECD-meghatározásáról (2024. március), 9. oldal: https://www.oecd.org/en/publications/explanatory-memorandum-on-the-updated-oecd-definition-of-an-ai-system_623da898-en.html.

⁹ Az Európa Tanács keretegyezménye a mesterséges intelligenciáról és az emberi jogokról, a demokráciáról és a jogállamiságról: <https://rm.coe.int/1680afae3c>.

¹⁰ Európai Bizottság (2025), Iránymutatás az (EU) 2024/1689 rendelet (AI Act) által létrehozott mesterséges intelligencia rendszer fogalmának meghatározásáról C(2025) 924 végleges, 56 bekezdés: <https://ec.europa.eu/newsroom/dae/redirection/document/112455>.

¹¹ Mesterséges intelligencia: 2024-ben a kormányzás felzárkózik a technológiához? Világgazdasági Fórum, 2024. március 1.: <https://www.weforum.org/stories/2024/03/ai-advances-governance-2024/>.

¹² AI Regulations around the World - 2025, MindFoundry, 2025. január 25., hozzáférés 2025. április 16.: <https://www.mindfoundry.ai/blog/ai-regulations-around-the-world>.

EU piacán működő AI-rendszerek minden szolgáltatójára és felhasználójára vonatkozik, függetlenül azok származásától. Az AI-rendszereket négy kategóriába sorolják, amelyek mindegyike különböző szintű szabályozást és kötelezettségeket vonz:

- Elfogadhatatlan kockázat (tiltott gyakorlatok), magas kockázat, mint például a szociális pontozás, a manipulatív vagy kizsákmányoló mesterséges intelligencia vagy bizonyos biometrikus azonosítás a közterületeken;
- magas kockázatú, ahol a mesterséges intelligencia rendszerekre számos követelmény vonatkozik, beleértve a megfelelőségértékelést, az átláthatóságot, az emberi felügyeletet, az adatminőséget és az uniós adatbázisban való regisztrációt. A potenciálisan magas kockázatú felhasználási területek közé tartozik a mesterséges intelligencia alkalmazása az igazságszolgáltatásban;
- korlátozott kockázat, amennyiben a mesterséges intelligenciával működő rendszerekre átláthatósági kötelezettségek vonatkoznának, például a mesterséges intelligenciával való interakció vagy a mesterséges intelligencia által generált tartalom, például a deepfake (hamisítások) esetében;
- minimális kockázat, amely a legtöbb mesterséges intelligenciával működő rendszerre vonatkozna, és az általános uniós jogon túlmenően nem kellene további szabályozással szembenéznie.

Az MI rendelet a GPAI-rendszerekre vonatkozó egyedi szabályokat is tartalmaz, amelyek értelmében átláthatósági és dokumentációs követelmények vonatkoznának rájuk, a magas szintű képességű modellekre pedig szigorúbb szabályok vonatkoznának. Az MI rendelet tehát magában foglalja mind magukra a mesterséges intelligencia rendszerekre vonatkozó szabályokat, például az adatkezelésre és -irányításra, a kockázatértékelésre és -csökkentésre, a műszaki dokumentációra és a nyilvántartások vezetésére vonatkozó szabályokat, mind pedig a mesterséges intelligencia rendszerek konkrét alkalmazásaira vonatkozó szabályokat, például a termékként vagy egy termék biztonsági komponenseként használni kívánt, külön uniós jogszabályok hatálya alá tartozó mesterséges intelligenciára vonatkozó szabályokat.

Az Egyesült Államokban a szabályozást szövetségi végrehajtási rendeletek, ágazatspecifikus szabályok és állami szintű jogszabályok (különösen Coloradóban és Kaliforniában) keverékeként közelítették meg. A 2025 elején bekövetkezett amerikai kormányváltást követően azonban a szabályozási megközelítés most megkérdőjeleződött, különösen a mesterséges intelligencia állami szintű szabályozásának tízéves tilalma miatt.¹³

Nemzetközi szinten az Európa Tanács mesterséges intelligenciáról, emberi jogokról, demokráciáról és jogállamiságról szóló keretegyezménye az első jogilag kötelező erejű nemzetközi szerződés a mesterséges intelligenciáról, amelynek célja, hogy a mesterséges intelligenciával kapcsolatos tevékenységek összhangban legyenek az emberi jogokkal, a demokráciával és a jogállamisággal. Szabályozott szempontjai között olyan elvek és területek szerepelnek, mint az emberi méltóság és autonómia, egyenlőség és megkülönböztetéstől való mentesség, magánélet és adatvédelem, átláthatóság és felügyelet, elszámoltathatóság és felelősség, megbízhatóság és biztonságos innováció, valamint kockázatértékelés és -csökkentés. Az egyezményt világszerte aláírhatják az országok, és célja

¹³ Trump elnök rendelete a mesterséges intelligencia terén az amerikai vezető szerep elhárításáról, 2025. január 23. (amely visszavonja Biden elnöknek a mesterséges intelligencia biztonságos, megbízható és megbízható fejlesztéséről és felhasználásáról szóló rendeletét): <https://www.whitehouse.gov/presidential-actions/2025/01/removing-barriers-to-american-leadership-in-artificial-intelligence/>.

a megbízható mesterséges intelligencia közös normáinak meghatározása.¹⁴ Az egyezményt eddig Andorra, Georgia, Izland, Norvégia, Moldova, San Marino, az Egyesült Királyság, Izrael, az Egyesült Államok és az EU írta alá.¹⁵

A mesterséges intelligencia rendszerek - beleértve a generatív MI-t is - ügyvédek általi használata általában az adott joghatóságban alkalmazandó szakmai kötelezettségek és egyéb olyan jogszabályok hatálya alá tartozik, amelyeknek az ügyvédek általában alá vannak vetve.

Emellett több ágazati kezdeményezés is foglalkozik a mesterséges intelligencia igazságszolgáltatásban történő alkalmazásával, különösen az Európa Tanács Európai Bizottságának (CEPEJ) által elfogadott, a mesterséges intelligencia igazságügyi rendszerekben és azok környezetében történő alkalmazásáról szóló európai etikai charta.¹⁶

Továbbá léteznek arra irányuló kezdeményezések, hogy iránymutatásokat adjanak ki igazságügyi szakembereknek és ügyvédeknek (a vonatkozó iránymutatások listáját lásd az 1. mellékletben).

3. Generatív mesterséges intelligencia az ügyvédi praxisban – elterjedés, előnyök és kockázatok

3.1. A generatív MI-eszközök elterjedése az ügyvédek körében

Nem kell különösebben rajongani az új technológiáért ahhoz, hogy észrevegyük a mindennapokban a mesterséges intelligencia – különösen a generatív MI-eszközök – használatának jelentős növekedését, így különösen a jogász munkavégzés körében is. A LexisNexis által 2023 márciusában és júliusában az Egyesült Államokban, az Egyesült Királyságban, Franciaországban és Kanadában végzett felmérések szerint az ügyvédek 89%-a ismerte a generatív MI-t, 41%-uk pedig használta már valamilyen célra, 15%-uk kifejezetten jogi célokra használta már.¹⁷

A Thomson Reuters Institute nemrégiben végzett felmérése szerint a generatív MI-t használó vagy használni szándékozó ügyvédi irodák öt legfontosabb felhasználási esete a jogi kutatás, a dokumentumok felülvizsgálata, az emlékeztető készítése, a dokumentumok összefoglalása és a levelezés írása.¹⁸

Az utóbbi időben egyre több mesterséges intelligencia funkciót integrálnak a mindennapi szoftverekbe is a rendszeres frissítések révén. Előfordulhat, hogy a felhasználók észre sem veszik, hogy egy adott funkció generatív MI-modellre épül, mert erről alig található információ a beállításokban (menüben) vagy másutt.

Az MI rendszerek szolgáltatói jelentősen növelték az új rendszerek és modellek teljesítményét. Számos mesterséges intelligencia-megoldást már kifejezetten az ügyvédek részére értékesítenek, hogy az hatékonyabb munkavégzést tegyen lehetővé. E körbe tartoznak a jogi adatokkal tanított vagy azokhoz kapcsolódó speciális kutatási és szövegszerkesztési eszközök.

¹⁴ Az Európa Tanács keretegyezménye a mesterséges intelligenciáról és az emberi jogokról, a demokráciáról és a jogállamiságról: <https://rm.coe.int/1680afae3c>.

¹⁵ Az Európa Tanács 2024. szeptember 5-én megnyitja aláírásra az első globális szerződést a mesterséges intelligenciáról: <https://www.coe.int/en/web/portal/-/council-of-europe-opens-first-ever-global-treaty-on-ai-for-signature>.

¹⁶ CEPEJ Európai Etikai Charta a mesterséges intelligencia (MI) igazságügyi rendszerekben és azok környezetében történő alkalmazásáról: <https://www.coe.int/en/web/cepej/cepej-european-ethical-charter-on-the-use-of-artificial-intelligence-ai-in-judicial-systems-and-their-environment>.

¹⁷ LexisNexis, International Legal Generative AI Report (22 August 2023), 6. oldal:

<https://www.lexisnexis.com/pdf/lexisplus/international-legal-generative-ai-report.pdf>.

¹⁸ 2024 Generative AI in Professional Services, Thomson Reuters Institute:

<https://www.thomsonreuters.com/en/reports/2024-generative-ai-in-professional-services>.

3.2. A generatív mesterséges intelligencia előnyei a jogászi munkában

A generatív mesterséges intelligencia alkalmazása a jogászi munka során számtalan potenciális előnyt jelent, feltéve, hogy helyesen és biztonságosan állítják be és használják. Ezek közé tartozik a hatékonyság javítása (például automatizált dokumentumkészítés, nagy mennyiségű dokumentum gyors elemzése vagy egyszerűsített ügyfélkommunikáció), a fejlettebb jogi kutatás (például a releváns esetjog gyorsabb és pontosabb megtalálása, adatbázis-elemzés vagy jogi trendek azonosítása) és a jobb minőségű munka (például a hibák csökkentése, a megfelelés ellenőrzése vagy a szabványosított folyamatok révén).

Mindez potenciálisan költségmegtakarításhoz, az ügyek gyorsabb feldolgozásához, az erőforrások jobb elosztásához a jogi praxison belül, valamint a rutinfeladatok helyett a minőségi feladatokra való fokozottabb összpontosításhoz vezethet. Végül pedig az ügyfélélmény javulásához is vezethet a következők révén: gyorsabb válaszidő, jobb költségbecslés (pl. a nagy mennyiségű dokumentum elemzése alapján várható munkamennyiség), jobb ügyféltámogatás, valamint jobb hozzáférés az ügyvédekhez a hátrányos helyzetűek körében. A generatív MI így megváltoztathatja az ügyvédek napi munkáját, lehetővé téve például, hogy a stratégiai tanácsadásra és új szakterületek kialakítására összpontosítsanak. A Thomson Reuters felmérése szerint a jogi szektorból érkező válaszadók rámutattak arra, hogy "a generatív MI költségmegtakarítási lehetőségeket rejt magában, lehetővé teszi a szakemberek számára, hogy több időt fordíthassanak a nagy értékű feladatokra, és segíthet a minőségellenőrzésben".¹⁹

3.3. A generatív mesterséges intelligencia alkalmazásának kockázatai

Bár a generatív MI-eszközökben rejlik a hatékonyság javításának és a jogi tanácsadás és szolgáltatások nyújtásának támogatásának lehetősége, fontos figyelembe venni a használatukkal kapcsolatos kockázatokat és az ügyvédek szakmai kötelezettségeire gyakorolt hatásait. Az alább tárgyalt kockázatok a felhasználás módjától függenek, egyes felhasználási módok magas kockázatot jelentenek (pl: jogi tanácsadás), míg mások alacsonyat.

Magánélet és az adatok védelme

A generatív MI-rendszerek hatalmas adathalmazokra támaszkodnak a tanításhoz, ami az egyik elsődleges kockázatot jelenti: az ezekkel az eszközökkel konkrét feladatok elvégzésére használó felhasználó a tudtán kívül olyan bemeneti adatokat vihet a rendszerbe, amelyekkel a modellt újrataníthatják. A rendszer üzemeltetőinek egyértelmű tájékoztatása nélkül az egyének akaratlanul is felfedhetnek bizalmas vagy érzékeny információkat, nem is ismerve a lehetséges kockázatokat.

Egy másik potenciális kockázat abból a lehetőségéből adódik, hogy a generatív MI-eszközök szolgáltatói vagy forgalmazói hozzáférhetnek mind a bemeneti, mind a kimeneti adatokhoz. Személyes és egyéb bizalmas információk kerülhetnek tudatosan vagy tudtukon kívül a mesterséges intelligencia rendszer tanításához használt vagy a működése során generált adathalmazokba.

Jelenleg technológiailag nem világos, hogy az ilyen adatok törölhetők-e, és hogy az adatvédelmi jogszabályok hogyan szabályozzák az érintettek jogainak gyakorlását a generatív MI és a személyes adatok összefüggésében. Ez adatvédelmi aggályokat is felvethet mind a felhasznált személyes adatok, mind pedig a kimeneti adatokban esetlegesen jelenlévő személyes adatok tekintetében.

Hallucináció

¹⁹ Ibidem

Az úgynevezett hallucináció akkor következik be, amikor a generatív MI és más MI-rendszerek tényyszerűen pontatlan vagy logikátlan válaszokat hoznak létre.²⁰ Ez számos tényezőtől adódhat, például a tanítási adatok korlátaiból, az MI-modellek valószínűségi jellegéből, a szövegkörnyezet félreértéséből, a túlzott általánosításból vagy a szintetikus adatok generálása miatt.²¹

Az ügyvédi szolgáltatásokkal összefüggésben a generatív MI kimenete teljesen kitalált jogeseteket, nem létező bírósági ügyeket vagy bírói véleményeket találhat ki, tévesen idézeteket tulajdoníthat egyes bírának vagy jogtudósoknak, vagy látszólag hihető, de teljesen kitalált jogi érveket konstruálhat. Fiktív jogszabály-értelmezéseket írhat, kitalálhat jogi elveket, hamisan ábrázolhatja az egyes jogforrások aktuális tartalmát, vagy hamis kapcsolatokat hozhat létre jogi fogalmak között.²²

Előítéletek és hízelgés

Az előítéletet a generatív MI-ban a tanítási adatokból, a modelltervezésből vagy az algoritmikus folyamatokból eredő szisztematikus hibákra vagy ferde reprezentációkra utalnak. Ezek az előítéletek akaratlanul is reprodukálhatják vagy felerősíthetik a meglévő társadalmi előítéleteket, ami igazságtalan vagy pontatlan kimenetekhez vezet.

A hízelgés a generatív MI-ban az MI-rendszerek, különösen a nagyméretű nyelvi modellek azon tendenciájára utal, hogy a felhasználó észlelt preferenciáihoz vagy elfogultságaihoz igazodó válaszokat generálnak, gyakran túlzottan egyetértő vagy túlságosan pozitív visszajelzést adnak.²³ Ez a viselkedés azért alakul ki, mert az MI-modelleket hatalmas adathalmazokon tanítják, amelyek az emberi kommunikáció mintáit tartalmazzák, ahol az egyetértés és a pozitív megerősítés gyakori. Következésképpen az MI előnyben részesítheti az egyetértő válaszok generálását a pontos vagy kritikus információkkal szemben, ami félrevezető vagy kiegyensúlyozatlan kimenetekhez vezethet.

Az átláthatóság hiánya

Az MI-rendszerek átláthatósága arra utal, hogy a rendszerek működése mennyire világos és nyílt, lehetővé téve a felhasználók számára, hogy megértsék, hogyan születnek a döntések. Ez magában foglalja az algoritmusok, az adatforrások és a döntéshozatali folyamatok teljes mértékben hozzáférhetővé és érthetővé tételét.

Jelenleg gyakorlatilag minden generatív MI alapú rendszerben megfigyelhető az úgynevezett "fekete doboz" jelenség, amikor a belső érvelési folyamatok átláthatatlanok és nehezen értelmezhetőek. Ez azt jelenti, hogy még a rendszerek fejlesztői és szolgáltatói sem tudják teljes mértékben megmagyarázni, hogyan jönnek létre a kimenetek. Az ügyvédek számára ez jelentős kihívásokat jelent: először is megnehezíti az MI által generált tartalmak pontosságának és megbízhatóságának ellenőrzését és bizalmát, ami veszélyeztetheti a jogi tanácsadás vagy a beadványok minőségét. Másodszor, ez aggályokat vet fel az MI-rendszereknek átadott ügyfeladatok bizalmas kezelésével kapcsolatban,

²⁰ Fogalomtár: <https://mitsloanedtech.mit.edu/ai/basics/glossary/>; IBM: <https://www.ibm.com/think/topics/ai-hallucinations>; AI Hallucination: A Guide With Examples, Data Camp: <https://www.datacamp.com/blog/ai-hallucination>

²¹ Amikor az AI téved: Addressing AI Hallucinations and Bias, MIT Management: <https://mitsloanedtech.mit.edu/ai/basics/addressing-ai-hallucinations-and-bias/>; Hallucinations: Why AI Makes Stuff Up, and What's Being Done About It, CNET, 2024. április 1.: <https://www.cnet.com/tech/hallucinations-why-ai-makes-stuff-up-and-whats-being-done-about-it/>.

²² Lásd például: New York-i ügyvédek szankciókkal sújtottak, mert hamis ChatGPT-ügyeket használtak jogi beadványban | Reuters: <https://www.reuters.com/legal/new-york-lawyers-sanctioned-using-fake-chatgpt-cases-legal-brief-2023-06-22/>; A létszám alapján 42. számú ügyvédi iroda szankciókra számíthat az AI által generált hamis ügyidézetek miatt (ABA Journal, 2025. február 10.): <https://www.abajournal.com/news/article/no-42-law-firm-by-headcount-could-face-sanctions-over-fake-case-citations-generated-by-chatgpt>.

²³ Sycophancy in Generative-AI Chatbots, NN Group, 2024. január 12.: <https://www.nngroup.com/articles/sycophancy-generative-ai-chatbots/>.

különösen akkor, ha ezeket az adatokat tárolják, újra felhasználják, vagy véletlenül beépítik a rendszer folyamatos tanításába, ami a szakmai titoktartási kötelezettségeket sértheti.

Szellemi tulajdon és szomszédos jogok

A kimeneti és bemeneti adatok tulajdonjoga kulcsfontosságú kérdés a mesterséges intelligencia alapú eszközök használatával kapcsolatosan. A szerzői jogvédelem alatt álló és/vagy nem engedélyezett adatok felhasználhatók ezen eszközök tanításához, és a szerzői jogok megsértésének lehetősége is fennáll, ha a szerzői jogi műveket tartalmazó bemeneti adatok felismerhető kimeneteket eredményeznek.

Továbbá a szolgáltatási feltételekben és megállapodásokban szereplő tulajdonjogi záradékok is kihívást jelenthetnek. Az MI-alapú eszközökre vonatkozó megállapodások olyan rendelkezéseket is tartalmazhatnak, miszerint az MI-eszköz szállítója a bemeneti adatokat a rendszere továbbfejlesztéséhez is használhatja. Egyes megállapodások azt is rögzíthetik, hogy az MI-szolgáltató és az értékesítő a kimeneti adatok tulajdonjogát megtartja. Még nagyobb problémák merülhetnek fel az átláthatósága hiánya miatt, ha a generatív MI-eszközök szolgáltatói az üzleti titok védelmére hivatkozva a rendszereikre vonatkozó információkat visszatartják.

Kiberbiztonság

Mint minden digitális technológia esetében, a mesterséges intelligencia alapú eszközök használata is kiberbiztonsági kockázatokat vezethet be, illetve súlyosbíthatja a meglévő kockázatokat, többek között azáltal, hogy rosszindulatú szereplők kihasználhatják a rendszer sebezhetőségeit.

Ezek közé tartozik a gyakoribb és kifinomultabb adathalász- és kiberbiztonsági támadások előállítása (a kiberbűnözők a generatív MI-eszközöket saját támadásaik racionalizálására használják).

A generatív MI-eszközök új támadási vektorokat is bevezethetnek. Az egyik ilyen módszer például a "prompt injekciók", amikor bizonyos parancsokat finoman beillesztenek az eszközbe a bevitel során, hogy manipulálják vagy megkerüljék az eszköz adatbevitelre vagy -kimenetre vonatkozó korlátozásait, hogy korábban korlátozott tevékenységeket hajtsanak végre.

További kiberbiztonsági kockázatok közé tartozik az adat- vagy forrásrongálás (úgynevezett adatmérgezés) vagy modellmérgezés, amelyek mindkettő veszélyeztetheti a generatív MI eszköz viselkedését és kimeneteit (pl. visszacsatolási hurkokat).

Csalás

A generatív MI-t érintő csalások egyre nagyobb fenyegetést jelentenek: a deepfake, a szintetikus személyazonosságok (fiktív személyek) és a mesterséges intelligencia használatával működtetett csalások jelentős kihívást jelentenek a biztonsági megoldásoknak.²⁴ A generatív MI által működtetett deepfake például a személyazonosság-lopás hatékony eszközévé váltak. A potenciális kockázatok közé tartozik a hamis dokumentumok előállítása, a megszemélyesítés vagy az arcfelismerő rendszerek manipulálása, ami a hírnév megsértéséhez vagy érzékeny információk kiszivárgásához is vezethet.

²⁴ A generatív AI csalás megértése: Risks and Prevention Strategies, Inscribe, 2024. június 19.: <https://www.inscribe.ai/fraud-detection/generative-ai-fraud>.

4. A generatív mesterséges intelligencia használata az ügyvédi praxisban és az ügyvédek szakmai kötelezettségei

A generatív mesterséges intelligencia eszközeinek használata a jogi szakma számos alapelvét érinti, amint azt a CCBE Charta az európai jogi szakma alapelveiről ("Charta")²⁵ és a CCBE Etikai Kódexe²⁶ is tartalmazza. Ezek közül a legfontosabb a titoktartás és a hozzáértés. Azonban, amint ez az útmutató is ezt be kívánja mutatni, az ilyen jellegű használat más alapvető elvekkel kapcsolatos megfontolásokat is felvet, mint például a bíróságokkal és a szakmai kollégákkal való kapcsolattartás kérdése. Az ebben az útmutatóban tárgyalt következmények némelyike csak hosszabb távon jelentkezhethet, például az ügyvédi hivatás függetlenségére vagy az ügyvédek jövőbeli felkészítésére és szakmai továbbképzésére gyakorolt hatás.

Ezen túlmenően az ügyvédeknek meg kell majd felelniük az alkalmazandó jogszabályoknak azokban a joghatóságokban, ahol tevékenykednek. Az EU-ban például az MI rendelet (4. cikke értelmében) 2025. február 2. napjától kezdődően minden szervezetnek biztosítania kell, hogy alkalmazottai rendelkezzenek az MI-vel kapcsolatos ismeretekkel, függetlenül attól, hogy szolgáltatóként vagy felhasználóként (az EU MI rendeletben "alkalmazónak" is nevezik őket) vesznek részt az MI értékláncolatban.

4.1. Titoktartás

Az ügyvédek kötelesek bizalmasan kezelni az ügyfelekkel folytatott kommunikációjukat, a tőlük kapott információkat és az ügyfeleknek adott tanácsokat. Az ügyfél és az ügyvéd közötti kommunikáció bizalmas jellegét az ügyvédi titoktartási kötelezettség intézményét a Charta b) alapelve rögzíti, miszerint *"az ügyvéd joga és kötelessége az ügyfelek ügyeinek bizalmas kezelése és az ügyvédi titok tiszteletben tartása"* (és az ezzel összefüggő azon kötelezettség, hogy észszerű erőfeszítéseket tegyenek a bizalmas információkhoz való jogosulatlan vagy jogellenes hozzáférés megakadályozására). Ez az egyik legfontosabb szakmai kötelezettség, amely egy jogállamban az ügyvéd és az ügyfél közötti bizalmi kapcsolat alapja.

A CCBE etikai kódex titoktartásról szóló cikke a következőképpen szól: *"Az ügyvédet titoktartási kötelezettség terheli. Ez az ügyvéd kötelessége, és az ügyvéd joga is lehet."* (2. pont) Ugyanez a cikk tisztázza, hogy a titoktartás az ügyfélre vagy az ügyfél ügyére vonatkozó információkra vonatkozik. Az ilyen információkat az ügyfél adja át az ügyvédnek, vagy az ügyvéd szakmai tevékenysége során szerez róla tudomást (4. pont). A titoktartás vonatkozik továbbá az ügyvéd által készített dokumentumokra, az ügyvéd által az ügyfelének átadott dokumentumokra és a közöttük folyó kommunikációra (5. pont). Végezetül a mintatörvénycikk kötelezi az ügyvédet, hogy tartsa tiszteletben a szakmai tevékenysége során tudomására jutott valamennyi információ titkosságát.

A titoktartási kötelezettség vonatkozik azokra a helyzetekre, amikor az ügyvédek jogi tevékenységük során generatív MI-eszközöket alkalmaznak. Tekintettel a generatív MI használatával kapcsolatos, a korábbi szakaszokban vázolt kockázatokra, az ügyvédeknek tisztában kell lenniük azzal, hogy:

- maguk a felhasználók (vagyis az ügyvédek) felelősek az általuk a rendszerbe bemeneti adatként megadott információkért, és már az adatoknak a rendszerbe történő bevitelének pillanatában,

²⁵ CCBE Charta az európai jogi szakma alapelveiről:

https://www.ccbe.eu/fileadmin/speciality_distribution/public/documents/DEONTOLOGY/DEON_CoC/EN_DEON_CoC.pdf

²⁶ CCBE magatartási kódex mintája:

https://www.ccbe.eu/fileadmin/speciality_distribution/public/documents/DEONTOLOGY/DEON_CoC/EN_DEONTO_2021_Model_Code.pdf

például promptként történő bevitelével megszeghetik szakmai kötelezettségeiket és/vagy a vonatkozó adatvédelmi jogszabályokat.²⁷

- a felhasználói felületre bevitt adatokat a szolgáltató tárolhatja és újra felhasználhatja olyan célokra, mint például a MI-modellek tanítása, finomhangolása és javítása. Ez magában foglalja a felhasználók beviteli és beszélgetési előzményeinek, valamint a felhasználók személyes adatainak felhasználását (beleértve a napló vagy használati adatokat is), a modell elemzését, javítását vagy továbbfejlesztését;²⁸
- ez a probléma különösen akuttá válhat, ha ugyanazt az MI-rendszert más ügyvédi irodák is használják;
- a generatív mesterséges intelligencia-eszközbe bevitt adatokhoz többen is hozzáférhetnek, így maguk az MI-szolgáltatók és alkalmazottai, valamint azok a harmadik felek és szállítók, akikkel ők ezt megoszthatják. A legtöbb esetben a felhasználói felületen keresztül bevitt adatokat az MI-rendszert üzemeltető harmadik fél dolgozza fel, gyakran felhőszolgáltatásokon vagy AI-as-a-Service (AlaaS) szolgáltatásokon keresztül. Az így feldolgozott adatok személyes adatokat és bizalmas ügyfélinformációkat egyaránt tartalmazhatnak. Éppen ezért az adatok továbbításának szigorúan meg kell felelnie mind az adatvédelmi jogszabályoknak, mind a szakmai titoktartási kötelezettségeknek.²⁹
- a mesterséges intelligencia szolgáltatók nem feltétlenül vannak tisztában a felhasználó által megadott adatok jellegével, és azzal, hogy azok jellege személyes adatok vagy bizalmas ügyféladatok lehetnek. Ezért előfordulhat, hogy a mesterséges intelligencia szolgáltató az adatokat akaratlanul is közönséges adatként kezeli;
- A generatív mesterséges intelligencia alapú eszközök egyre inkább beépülnek számos olyan mindennapi eszközbe, amelyeket az ügyvédek gyakran használnak, például fordítóeszközökbe, PDF-olvasókba, szövegszerkesztőkbe vagy navigációs alkalmazásokba. Előfordulhat, hogy a felhasználók (ügyvédek) nem veszik észre, hogy az eszközök mesterséges intelligenciát használnak. A legtöbb - ha nem mindegyike - ilyen eszköz felhőalapú.³⁰ Ugyanilyen óvatosan kell bánni a bizalmas információkkal, amikor ezeket az eszközöket használják.

Amikor az ügyvédi irodák és az ügyvédek a generatív MI ügyfélmunkához való felhasználását mérlegelik, figyelembe kell venniük a minden vállalkozásra vonatkozó adatvédelmi jogszabályokat, a szellemi tulajdonnal, üzleti titkokkal vagy a nem személyes adatok védelmével kapcsolatos jogszabályokat, valamint az ügyvédi hivatásra vonatkozó szakmai szabályokat is. A szakmai szabályok minden ügyféladatra kiterjednek.

Összefoglalva a fentieket, az ügyvédi irodáknak és az ügyvédeknek a következő alapvető szabályokat kell betartaniuk:

²⁷ "A mesterséges intelligenciával folytatott beszélgetések bizalmas jellege: mi történik az általunk promptként megadott adatokkal? Stefanelli & Stefanelli, 2025. január 20.: <https://www.studiolegalestefanelli.it/en/insights/confidentiality-of-conversations-with-ai-what-happens-to-the-data-we-enter-as-prompts/>.

²⁸ Lásd például: Stefanelli & Stefanelli (fent), Docusign GYIK for AI (frissítve 2024 decemberében, elérés 2025. február 20.): https://support.docusign.com/s/document-item?language=en_US&bundleId=fzd1707173174972&topicId=uss1707173279973.html&_LANG=en_US,

OpenAI adatvédelmi szabályzat (2024. november 4., elérés 2025. február 20.): <https://openai.com/en-GB/policies/privacy-policy/> vagy Anthropic adatvédelmi szabályzat (2025. február 19., elérés 2025. február 20.): <https://www.anthropic.com/legal/privacy>.

²⁹ A CCBE iránymutatása a felhőalapú számítástechnika ügyvédi kamarák és ügyvédek általi használatáról 27/02/2025: https://www.ccbe.eu/fileadmin/speciality_distribution/public/documents/IT_LAW/ITL_Guides_recommendations/EN_ITL_20250227_CCBE-guidelines-on-the-use-of-cloud-computing-by-lawyers.pdf.

³⁰ Ibidem

- tartózkodjon az ügyfélre vonatkozó személyes, bizalmas vagy egyéb adatoknak a generatív MI felhasználói felületére történő bevitelétől (pl. kérések/lekérdezések formájában), kivéve, ha megfelelő biztosítékok vannak érvényben. Ezek közé tartozhatnak például:
 - a generatív MI-szolgáltató szerződéses kötelezettsége, hogy az adatokat bizalmasan kezelje³¹ vagy ne határozzon meg adatmegőrzési időszakot;
 - adatvédelmi megállapodás megkötése, amely szerint a megadott adatokat kizárólag az ügyvédi iroda vagy az ügyvéd céljaira használják fel; vagy
 - megfelelő technikai biztosítékok bevezetése vagy a mesterséges intelligencia rendszerek helyi vagy a szóban forgó ügyvédi iroda által ellenőrzött biztonságos környezetben történő működtetése.
- elemezze a mesterséges intelligencia szolgáltatójának általános szerződési feltételeit, hogy megértse, hogyan használják fel az eszközbe bevitt adatokat. Ha rendelkezésre áll, a mesterséges intelligencia rendszer beállításait ennek megfelelően kell beállítani a hozzáférés és a megosztás elkerülése érdekében; és
- a birtokukban lévő információk védelme érdekében feleljenek meg a kiberbiztonsági előírásoknak, a vonatkozó adatvédelmi jogszabályoknak és a deontológiai kötelezettségeknek, beleértve amennyiben indokolt, az EU-ban/EGT-ben történő adatfeldolgozást is.

4.2. Szakmai alkalmasság

Az ügyvédek felelősek a munkájukért, az általuk adott tanácsokért és az általuk (bíróságok vagy más hatóságok előtt) tett nyilatkozatokért. Ennek érdekében többek között kötelesek frissíteni és fenntartani ismereteiket és szakmai készségeiket, valamint lépést tartani a gyakorlatukat érintő technológiai fejlődéssel.

A szakmai alkalmasság követelményét a Charta egyik alapelve (g) tartalmazza, amely hangsúlyozza, hogy: *"Az ügyvédnek tisztában kell lennie azzal, hogy ha releváns technológiákat a gyakorlatában alkalmaz, akkor az milyen előnyökkel és kockázatokkal jár."* Ezt az elvet tükrözi az ügyfelekkel való kapcsolatokról szóló mintaszerződés 2.2. pontja is: *"Az ügyvédek úgy tartják fenn a szakmai képességeiket, hogy folyamatosan képzik őket a jogi és egyéb, a gyakorlathoz kapcsolódó témákban"*. A kommentár továbbá meghatározza, hogy: *"Az ügyvédtől elvárt hozzáértő képviselőt megköveteli, hogy rendelkezzen a képviselőhöz észszerűen szükséges jogi ismeretekkel, szakértelmekkel, alaposággal és felkészültséggel. Az ügyvédek csak akkor képesek ilyen hozzáértő képviselőt biztosítani, ha lépést tartanak a rájuk vonatkozó jog változásaival, valamint a technológiai környezet gyors átalakulásával."*

Az ügyvédi kompetencia kötelezettsége nemcsak a jogra és a szabályozásra korlátozódik, hanem magában foglalja a szakmai tevékenységhez használandó technikai termék megismerésének kötelezettségét is. Jelen összefüggésben az ilyen ismeretek hatékonyan segíthetik az ügyvédet a generatív MI-eszközök használatával kapcsolatos kockázatok értékelésében és mérséklésében.

A generatív MI-eszközök ügyvédi praxisban történő alkalmazásából eredő, a fenti szakaszokban meghatározott kockázatok elkerülése vagy mérséklése érdekében az ügyvédeknek a következőket kell tenniük:

³¹ Ibidem

- amennyiben a felhasználási eset megkívánja, ellenőrizni a program kimenetét, mielőtt azt a munkájuk során felhasználnák;³²
- tisztában kell lenniük a munkájukhoz használt technológiai megoldások - beleértve a mesterséges intelligencia alapú programokat is - képességeivel és korlátaival;
- legyenek tisztában a generatív mesterséges intelligencia alkalmazásának különféle összefüggéseivel, továbbá az ebből fakadó következményekkel és kockázatokkal;
- figyelemmel kísérik a vonatkozó képzési tevékenységeket (vagy egyéb anyagokat), hogy megértsék az MI-eszközök lehetőségeit és korlátait, valamint az ilyen használat által a szakmai kötelezettségeikre nézve esetlegesen jelentkező kockázatokat;
- hivatkozniuk kell az ügyvédi kamara által a mesterséges intelligencia alapú intelligencia ügyvédi praxisban történő felhasználásával kapcsolatban rendelkezésre álló tanácsokra és iránymutatásokra (ha vannak ilyenek).

Az MI-rendszerek által generált tartalmat megfelelő ellenőrzés nélkül használó ügyvédek felelősségre vonásra, bírósági szankciókra, műhibaperekre, valamint ügyfelek érdekeinek és bizalmának, illetve saját szakmai hírnevük sérelmére számíthatnak. Ebben az összefüggésben az ügyvédeknek szem előtt kell tartaniuk a Chartában foglalt egyéb alapelveket is, nevezetesen:

- (d) az ügyvédi hivatás méltósága és becsülete, valamint az egyes ügyvédek integritása és jó hírneve. A Charta kommentárja kimondja, hogy: "[...] az ügyvéd nem tehet semmit sem a saját jó hírnevét, sem a szakma egészének jó hírnevét és a szakmába vetett közbizalmat sértő módon". Ellenőrizetlen kimenetek használata, különösen helytelen, hamis vagy félrevezető információkkal, alááshatja az ügyvédnek a hozzáértő és megbízható tanácsadásra való képességébe vetett bizalmat.
- (e) az ügyfél érdekeinek szem előtt tartása. A Chartához fűzött kommentár kimondja, hogy: "[...] Az ügyfélnek képesnek kell lennie arra, hogy megbízhasson az ügyvédben mint tanácsadóban és mint képviselőjében. [...]" Az ügyfelekkel való kapcsolatokról szóló modellcikk kimondja, hogy: "Az ügyvédnek mindig az ügyfél érdekében kell eljárnia. Ellenőrizetlen kimenetek használata az ügyvédi munkában, különösen helytelen, hamis vagy félrevezető információkkal, akadályozhatja az ügyfél érdekeit; és
- (i) a jogállamiság és a tisztességes igazságszolgáltatás tiszteletben tartása. A Chartához fűzött kommentár kimondja, hogy: "[...] Az ügyvéd soha nem adhat tudatosan hamis vagy félrevezető információt a bíróságnak, és az ügyvéd soha nem hazudhat harmadik személyeknek szakmai tevékenysége során. [...]"

Továbbá meg kell említeni, hogy az ügyfelek egyre inkább tudatában vannak a generatív MI ügyvédi használatából eredő lehetőségeknek és kockázatoknak. Míg egyes ügyfelek megkövetelhetik ügyvédjüktől az MI-eszközök használatát, addig más ügyfelek azt követelhetik ügyvédjüktől, hogy egyáltalán ne használjanak semmilyen AI-eszközt, különösen ne a generatív MI-t-

4.3. Függetlenség

Az ügyvédek függetlensége az ügyvédi hivatás egyik alapelve, és mint ilyen, a Charta a) alapelvei között szerepel. A Charta kommentárja kimondja, hogy: "[...] Az ügyvédnek saját ügyfelétől is függetlennek

³² Csak bizonyos feladatkategóriák lehetnek, amelyeknél célszerű lehet a kimenetet a szükséges ellenőrzés nélkül hasznosítani. Ilyen például, ha olyan feladatról van szó, amely nem hordoz vagy potenciálisan nem okoz kockázatokat, vagy ha a kimenet vagy a kimeneten alapuló munka címzettje átfogó tájékoztatást kap az ellenőrizetlen AI-kimenet felhasználásáról és az azzal járó kockázatokról.

kell maradnia, ha az ügyvéd élvezni kívánja a harmadik felek és a bíróságok bizalmát. Az ügyféltől való függetlenség nélkül ugyanis nem garantálható az ügyvédi munka minősége. [...]'

A függetlenségről szóló modellcikk 1.2. pontja például kimondja, hogy: *Az ügyvédnek hivatása gyakorlása során függetlennek és befolyástól mentesnek kell lennie, beleértve a személyes érdekeiből vagy külső nyomásból eredő befolyást is. Az ügyvédnek ezért el kell kerülnie függetlenségének bármilyen sérelmét, és nem szabad veszélyeztetnie szakmai normáit az ügyféllel, a bírósággal, harmadik felekkel és a hatóságokkal való kapcsolattartása során. [...]*'

A mesterséges intelligencia ügyvédek általi használata a szakmai objektivitás megőrzése szempontjából is kihívást jelent. Ez a kihívás három fő területen jelentkezik.

Először, az elfogultság és a hízélgés kockázata. Az MI-rendszer olyan ajánlásokat adhat, amelyek megerősítik a meglévő előítéleteket, nem kellően árnyaltak, és nem veszik figyelembe az ügyfél egyedi körülményeit. Ha az ügyvéd kritika nélkül átveszi ezeket az ajánlásokat, fennáll a veszélye, hogy az elfogultságok beépülnek a munkájába, ami alááshatja a pártatlan tanácsadásra vonatkozó kötelezettségét. Másodszor, a túlzott automatizálási önbizalom. Ha az ügyvéd túlságosan támaszkodik az MI kimenetére, előfordulhat, hogy saját szakmai ítéőkéességét háttérbe szorítja. Ezt a kockázatot tovább növeli, ha az ügyvéd nem végez megfelelő minőségellenőrzést, vagy nem folytatja le a szükséges független jogi vizsgálatot. Harmadszor, a szolgáltatói függőség. Ha csak néhány MI-eszköz szolgáltató áll rendelkezésre, az ügyvéd túlzottan kiszolgáltatottá válhat ezeknek a szolgáltatóknak, ami hosszú távon tovább korlátozhatja szakmai függetlenségét.

4.4. Átláthatóság és az ügyfél tájékoztatása

Más technológiákhoz és eszközökhöz hasonlóan, ha ésszerűen feltételezhető, hogy egy tájékozott ügyfél kifogást emel, feltételeket támaszt vagy más módon fenntartásai vannak a generatív MI alkalmazásával kapcsolatban az adott célra, az ügyvédnek gondoskodnia kell az ügyféllel szembeni átláthatóságról.

4.5. Összeférhetetlenség

Az ügyvédeknek szem előtt kell tartaniuk az európai jogi szakma alapelveiről szóló Charta c) elvét, amely az összeférhetetlenség elkerülésére vonatkozik: *"Az ügyvédnek hivatása megfelelő gyakorlása érdekében el kell kerülnie az összeférhetetlenséget. [...]"* Ezt az elvet tükrözi a CCBE minta etikai kódexének az összeférhetetlenségről szóló mintacikke. A mesterséges intelligencia ügyvédek általi használata kockázatot jelenthet az összeférhetetlenségi kötelezettségek betartása szempontjából, mivel a mesterséges intelligencia rendszereket az ügyvédi irodán belül több ügyféltől származó bizalmas információkon is betaníthatják, vagy azokhoz hozzáférhetnek, ami véletlen információcseréhez vagy összeférhetetlenséghez vezethet.³³

5. Javaslatok a jövőre nézve

Az ezen iránymutatásokban bemutatott tanácsok a generatív MI ügyvédi alkalmazásával kapcsolatos legközvetlenebb aggályokkal foglalkoznak. Ezek az eszközök azonban várhatóan továbbfejlődnek majd a technológiai változások és az új felhasználási esetek következtében. Kétségtelen, hogy ez hosszú távú hatással lesz arra, hogy az ügyvédeknek miként kell értelmezniük a szakmai kötelezettségeiket.

³³ Ez akkor is előfordulhat, ha a mesterséges intelligencia rendszer csak egyetlen ügyvédi iroda ügyféladatait használja fel, például ha A ügyfelet képviselik egy B elleni perben, és B ügyfél jelenleg nem, de korábban, évekkel ezelőtt az ügyvédi iroda ügyfele volt. Ha B ügyfél adatait még mindig az ügyvédi irodában tárolják, és a mesterséges intelligencia rendszer használja, előfordulhat, hogy a saját ügyféladatait használják fel az ellenük indított ügyben.

A jövőbeni megfontolások között több olyan is van, amely már most nyilvánvaló, és amely a jövőben is indokoltá teszi az eseti mérlegeléseket és a változások figyelemmel kísérését:

- A szakma önszabályozása és függetlensége: A mesterséges intelligencia eszközeit és más technológiákat viszonylag kisszámú technológiai szolgáltató fejleszti és forgalmazza, amelyek együttesen jelentős piaci erővel rendelkeznek, és lényeges feltételeket szabhatnak a szolgáltatásaik igénybevételére. Ezért felmerül az a kérdés is, hogy a szakma egészének függetlensége nem sérülhet-e;
- Az ügyvédek oktatása és szakmai fejlődése: Az MI-eszközök nagy segítséget nyújthatnak a jogi feladatok elvégzésében. Az eszközöket azonban nem szabad úgy használni, hogy magukat az elvégzendő feladatokat nem értjük meg. Ezért alapvető fontosságú, hogy az ügyvédek konkrét feladataikkal kapcsolatos képzése se maradjon el. Egyes MI-alapú eszközök esetén komplex képzésre lehet szükséges a helyes használatuk miatt. Emellett a jövőben alapvető fontosságú képzéssé válhat az is, hogy miként kell a generatív MI-nek úgy feltenni a kérdést, hogy az helyes választ adjon, vagy azért kell majd a működési részleteit is megismerni, hogy a keletkező hibákat elkerüljük.
- A szakmai készségek eróziója: Ha automatizálják azt a munkát, amelyet hagyományosan a kezdő ügyvédeknek adtak a fogalmazás és a felülvizsgálat betanítására, új megvilágításba kerül az ilyen ügyvédek képzése, és meg kell fontolni, hogy a képzésüket megerősítsék azokon a területeken, ahol egyébként fennáll e készségek leépülésének a veszélye.
- A nyilvánosan elérhető ügyvédi adatok felhasználása a generatív MI betanításához és ennek a szellemi tulajdonjogokra gyakorolt hatásai: a generatív MI-modellek betanítási folyamata átfogó információgyűjtést és minden hozzáférhető információ szisztematikus letöltését jelenti. Az ügyvédi irodák számára ez azt jelenti, hogy szellemi tulajdonukat - például esetelemzéseket, jogszabályi útmutatókat és speciális kutatási kiadványokat - begyűjtik és beépítik a mesterséges intelligenciát oktató adathalmazokba.
- Ez a folyamat a szakmailag előállított tartalmakat is olyan képzési anyaggá alakítja át, amelyet végül versenyképes technológiai megoldások létrehozására lehet felhasználni, így az ügyvédi irodák szellemi munkája gyakorlatilag a mesterséges intelligenciával foglalkozó vállalatok nyersanyagává válik. Ezek a vállalatok pedig a jövőben olyan megoldásokat is fejleszthetnek ki, amelyek közvetlenül versenyezhetnek az ügyvédek által nyújtott szolgáltatásokkal, miközben nem vonatkoznak rájuk ugyanazok a szakmai kötelezettségek, és szabályozatlanok maradnak. Ezért az ügyvédeknek továbbra is figyelemmel kell lenniük arra, hogy a honlapjukon közzétett vagy máshol nyilvánosan hozzáférhetővé tett információkat hogyan lehet felhasználni potenciálisan konkurens megoldások kifejlesztésére. A cikk írásakor a média és a kreatív iparágak képviselői heves vitákat és tiltakozásokat folytattak, ellenezve eredeti anyagaik engedély nélküli felhasználását a generatív MI-modellek tanításához³⁴

³⁴ Az OpenAI és a Microsoft ellen például tizenkét szerzői jogi pert indítottak New Yorkban és Kaliforniában, amelyeket egyesítenek és a New York déli kerületének amerikai kerületi bíróságán tárgyalnak majd. Ez az összevonás számos olyan keresetet foglal össze, amelyek azt állítják, hogy az alperesek könyvek, cikkek és átiratok felhasználása az AI-eszközök képzéséhez nem minősül védett tisztességes felhasználásnak. Lásd: <https://www.theguardian.com/books/2025/apr/04/us-authors-copyright-lawsuits-against-openai-and-microsoft-combined-in-new-york-with-newspaper-actions> Korábban, 2025 februárjában a Thomson Reuters nyert a Ross Intelligence ellen az első jelentős AI szerzői jogi ügyben az Egyesült Államokban. A vállalat 2020-ban pert indított a Ross Intelligence jogi AI startup ellen, amelyben azzal vádolta a Ross Intelligence-t, hogy tartalmakat másolt a jogi kutatási szolgáltatásából, a Westlawból. A bíróság a Thomson Reuters javára döntött, megállapítva, hogy a Ross Intelligence valóban megsértette a vállalat szerzői jogait. Lásd: <https://www.wired.com/story/thomson-reuters-ai-copyright-lawsuit/>. 2025 júniusában a kreatív iparági szakmák közös hangját képviselő szakmai szervezetek koalíciója felszólította az Európai Parlamentet, hogy foglalkozzon a szerzői jog és a

- Csalás: ahogy a hírességekkel kapcsolatos deepfake hamisítások is már megtörténnek, lehetséges lesz-e egy létező ügyvédi iroda hamisítása az ügyfelek megtévesztésére? Vagy olyan személyekről, akiket az ügyvédeknek az átvilágítási tevékenységek keretében azonosítaniuk kell? Hogyan fedeznék fel az ügyvédek a tanúk élő online élő tanúvallomásait, és hogyan reagálnának azokra? Milyen lépéseket kellene tenni ennek megakadályozására?

A mesterséges intelligencia használata általánosabb kérdéseket is felvet, amelyekkel az ügyvédeknek érdemes tisztában lenniük. Ezek közé tartoznak az ügyvédek által használt AI-eszközök beszerzésével kapcsolatos kérdések, az, hogy ezeket hol és hogyan fejlesztették ki, valamint hogy milyen szempontokat kell figyelembe venniük az ügyvédeknek és ügyvédi irodáknak az ilyen rendszerek szakmai célú megvásárlásakor.

6. Következtetés

Miközben az ügyvédek alapvető szakmai kötelezettségei változatlanok maradnak, addig az alkalmazási környezetük a generatív MI-hez hasonló technológiai fejlesztések nyomán gyorsan átalakulóban van. Ez a változó környezet folyamatos mérlegelést és alkalmazkodást igényel annak érdekében, hogy az ügyvédi hivatás alapvető értékei a gyakorlatban jelentkező új kihívások és lehetőségek közepette is fennmaradhassanak.

Ez az útmutató megkísérelte kiemelni azokat a legfontosabb szakmai kötelezettségeket, amelyek a generatív MI eszközök ügyvédi alkalmazása során felmerülnek. Megkísérelt továbbá rámutatni néhány olyan újonnan felmerülő megfontolásra, amelyek a jogi szakma alapvető értékeinek fényében a jövőre nézve következményekkel járnak. Az útmutató nem átfogó alapelvek összessége, hanem inkább azoknak az elveknek az áttekintése, amelyek az útmutató készítésének időpontjában a legvitatottabb kérdéseket jelentik a mesterséges intelligencia jogi szakemberek általi alkalmazásával kapcsolatban.